

Nederlandse tekst (artikel 63 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 57.023 van 13 december 1995

A. 66.743/III-22.093

In zake : **LECLERC** Jean-Marie,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Pierre LAMBERT en
Mr. Eric GILLET, advocaten,
Defrélaan 19
1180 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoor-
digd door de Minister van
Justitie.

**DE WAARNEMEND VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER,
RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,**

Gezien de op 7 december 1995 ingestelde
vordering waarbij Jean-Marie LECLERC, volgens de
procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid, om de
schorsing verzoekt van de tenuitvoerlegging van het
ministerieel besluit van 29 november 1995 waarbij hem
opdracht gegeven wordt om het ambt te vervullen van
hoofdgriffier bij de krijgsraad te velde bij de
Belgische Strijdkrachten in Duitsland;

Gelet op de beschikking van 8 december 1995,
waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij
deze opgeroepen worden om te verschijnen op 11 december
1995 om 9 uur;

Gehoord het verslag van de heer HANOTIAU, waarnemend voorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. GILLET, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en van Mr. BOURTEMBOURG, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het andersluidend advies van de heer HERBIGNAT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat verzoeker de toedracht van de zaak in de volgende bewoordingen uiteenzet :

" Verzoeker is op 13 juni 1984 tot hoofdgriffier van de Krijgsraad van Luik benoemd. In de artikelen 137 tot 146 van de wet van 21 december 1994 houdende sociale en diverse bepalingen, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 23 december, zitten bepalingen vervat waarbij de bestendige krijgsraden worden opgeheven en ze vervangen worden door één enkele bestendige krijgsraad, die het gehele Koninkrijk als rechtsgebied heeft en zetelt te Brussel. Die vervanging vindt uiterlijk op 1 maart 1995 plaats. Op die datum wordt een nieuwe bestendige krijgsraad met zetel te Brussel opgericht.

Krachtens artikel 141 van de wet beschikt de krijgsraad over een hoofdgriffier, die moet bewijzen Nederlands en Frans te kennen.

Bij een besluit van 20 februari 1995 heeft de Koning bepaald dat in de koninklijke besluiten tot benoeming en aanwijzing, bij de Bestendige Krijgsraad van Luik, van de personen wier naam hij opsomt, de woorden "Bestendige Krijgsraad van Luik" vervangen worden door de woorden "Bestendige Krijgsraad". Zo is verzoeker hoofdgriffier van "de Bestendige Krijgsraad" geworden.

In hetzelfde besluit heeft de Koning hetzelfde gedaan met de Bestendige Krijgsraad te Brussel, en de hoofdgriffier ervan, en met de Bestendige Krijgsraad

van Gent. Daardoor waren er bij de Bestendige Krijgsraad niet minder dan drie personen met de functie van hoofdgriffier, thans nog twee door de ambtsverlating van de hoofdgriffier van de voormalige Bestendige Krijgsraad van Gent.

Krachtens artikel 2 van de besluitwet van 18 september 1944 betreffende de bestendige krijgsraden kan de minister van Justitie in tijd van oorlog griffiers (thans : hoofdgriffier), adjunct-griffiers (thans : griffier) of klerken-griffier van de hoven of rechtbanken of van de krijgsraden afvaardigen om de functie van griffier uit te oefenen, gezamenlijk met de griffier en de adjunct-griffiers van een bestendige krijgsraad of een krijgsraad te velde.

Hoewel het leger weer op vredesvoet was gebracht, is deze bepaling uit de oorlogstijd gehandhaafd door artikel 6 van de wet van 1 juni 1949 tot op een "bij koninklijk besluit te bepalen datum". Bijna een halve eeuw later is die datum nog steeds niet bepaald.

Verzoeker is op die basis gedelegeerd bij de Krijgsraad van Keulen toen hij aan de beurt was om daar functies uit te oefenen en hij is in 1979, toen hij tweeënveertig was, naar België teruggekeerd.

Verzoeker was verbaasd in het Belgisch Staatsblad van 18 oktober 1995 te lezen dat hem met ingang van de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad opdracht werd gegeven om zijn ambt te vervullen bij de Krijgsraad te velde in Keulen. Verzoeker was er immers nooit van in kennis gesteld dat die beslissing zou worden genomen. Bovendien voldoet hij kennelijk niet aan de voorwaarden om de functie te vervullen waarvoor hij aangewezen is.

Nadat verzoeker volgens de procedure van de uiterst dringende noodzakelijkheid een vordering tot schorsing van die beslissing had ingesteld, heeft de Raad van State die beslissing voorlopig geschorst bij zijn arrest nr. 56.039 van 25 oktober 1995. Het middel dat de Raad van State in aanmerking heeft genomen was ontleend aan de ontstentenis van uitdrukkelijke motivering van de maatregel waartoe besloten was, aangezien de loutere verwijzing naar het gunstige advies dd. 18 september 1995 van de auditeur-generaal bij het Militair Gerechtshof geen voldoende motivering is in de zin van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991.

Het ministerieel besluit van 29 november 1995 verwijst op zijn beurt naar het advies van de auditeur-generaal dd. 18 september 1995, alsook naar een aanvullend advies van de auditeur-generaal a.i. dd. 30 oktober 1995, een advies waarvan verzoeker geen kennis heeft";

Overwegende dat verzoeker een enig middel ontleent aan "de schending van artikel 54, § 2, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals dat gewijzigd is door artikel 141 van de wet van 21 december 1994 houdende sociale en diverse bepalingen, aan het principe van administratief recht dat verbiedt dat een personeelslid wordt tewerkgesteld in of overgeplaatst naar een functie waartoe niets hem voorbestemt, alsook aan de ontstentenis van motivering, en ten slotte aan de schending van het beginsel van behoorlijk bestuur, subsidiair aan de schending van het beginsel dat de aanspraken en verdiensten van de personeelsleden die geroepen zijn tot eenzelfde betrekking vergeleken dienen te worden"; dat hij opmerkt dat hij geen Nederlands kent en nooit heeft doen blijken van kennis van die taal, zodat hij niet verplicht kan worden "alleen de leiding van een griffie op zich te nemen, zoals het geval zal zijn met de griffie van de krijgsraad te velde bij de Belgische Strijdkrachten in Duitsland"; dat hij aanvoert dat hij taken zal moeten uitoefenen en documenten zal moeten invullen in een taal die hij niet kent; dat hij opmerkt dat in geen enkele wettelijke overgangsbepaling is voorzien om de gevolgen te regelen van de opheffing van de voormalige bestendige krijgsraden en hun vervanging door één enkele krijgsraad; dat hij daarop het volgende laat volgen :

" Aangezien verzoeker niet doet blijken van kennis van het Nederlands en zich in die taal overigens niet kan uiten noch haar kan verstaan, zou hij echt de

mogelijkheid moeten hebben gehad om die gedwongen benoeming die strijdig is met de wet, niet te aanvaarden. Door de ontstentenis van wettelijke overgangsbepalingen is hij in een situatie beland waar hij gedwongen was die benoeming te aanvaarden en de eed af te leggen.

(...)

Aan verzoeker is in ieder geval niet voorgesteld zijn functie in Brussel samen met een andere hoofdgriffier uit te oefenen. Verzoeker was immers voor een voldongen feit geplaatst, aangezien de verwerende partij, reeds voor zijn onderhoud met de krijgsauditeur, het besluit had genomen om als "effectieve" hoofdgriffier diegene aan te wijzen die vóór de hervorming de functie van hoofdgriffier van de bestendige krijgsraad van Brussel uitoefende. Wellicht was de verwerende partij van mening dat er werkelijk maar een baas en niet drie bazen konden zijn, en volgde zij aldus het advies dat auditeur-generaal, de heer GORLE op 15 februari 1995 aan de minister had gegeven.

(...)

Uit wat voorafgaat blijkt dat aan verzoeker kennelijk niet is voorgesteld om zijn functie in Brussel samen met de andere hoofdgriffier uit te oefenen. De verwerende partij heeft dat overigens niet beweerd. Wat betreft het feit dat hij geen Nederlands kent, merkt verzoeker op dat de vereiste tweetaligheid in de eerste plaats een zaak van belang van de dienst is, dat het vereiste rechtstreeks voortvloeit uit de wet of uit de omstandigheden die het postuleren. Er kan niet worden beweerd dat wanneer de verwerende partij besloten heeft om aan het hoofd van een tweetalige griffie ambtshalve en op onwettige wijze een eentalige hoofdgriffier te benoemen, die hoofdgriffier geacht wordt automatisch bekwaam te zijn geworden om zijn ambt in de twee landstalen uit te oefenen door het feit alleen dat hij die benoeming aanvaard heeft, terwijl hij bovendien daartoe gedreven was.

Overigens, als verzoeker in zijn hoedanigheid van hoofdgriffier van de bestendige krijgsraad, geacht wordt alle taken van een hoofdgriffier uit te kunnen oefenen, had de verwerende partij met het oog op de aanstelling van de "effectieve" hoofdgriffier de aanspraken en verdiensten van alle drie de hoofdgriffiers moeten vergelijken die na de hervorming hetzelfde ambt bekleedden. Zo ook had de verwerende partij dezelfde vergelijking moeten maken alvorens de bewuste beslissing tot aanwijzing uit te vaardigen die met dit beroep bestreden wordt. Er bestaat immers a

priori geen enkele reden waarom verzoeker aangewezen zou moeten worden, terwijl hij de oudste hoofdgriffier in functie van een krijgsraad is. Om die reden wordt het middel subsidiair ontleend aan de ontstentenis van vergelijking van de aanspraken en verdiensten.

De vraag is dan ook niet of verzoeker het recht niet heeft om vandaag te steunen op het feit dat hij geen Nederlands kent. De vraag is of, gelet op de wetten betreffende het gebruik der talen of op het beginsel van behoorlijk bestuur, op wettige wijze tot de bestreden aanwijzing besloten kon worden.

Wat er op het eerste gezicht van de schending van de wet van 15 juni 1935 ook aan is, vastgesteld moet worden dat verzoeker de functie waarvoor hij aangesteld is niet kan uitoefenen doordat hij geen Nederlands kent, zodat het beginsel van behoorlijk bestuur in ieder geval geschonden is";

Overwegende dat, zoals reeds in arrest nr. 56.039 van 25 oktober 1995 gesteld is, verzoeker ten gevolge van het koninklijk besluit van 20 februari 1995 hoofdgriffier is geworden van de Bestendige Krijgsraad die ingesteld is bij de wet van 21 december 1994, terwijl hij niet voldeed aan het taalvereiste dat gesteld is in artikel 54, § 2, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, gewijzigd bij artikel 141 van de voormelde wet van 21 december 1994, en terwijl die laatste wet geen enkele overgangsbepaling bevat die zulk een benoeming mogelijk maakt zonder dat aan dat vereiste is voldaan; dat verzoeker ten gevolge van dat koninklijk besluit van 20 februari 1995 de eed heeft afgelegd, doch daarbij voorbehoud heeft geuit, een voorbehoud dat geen enkele juridische betekenis heeft; dat daaruit volgt dat, aangezien het koninklijk besluit van 20 februari 1995 niet voor de Raad van State bestreden is, het thans definitief is geworden en dat verzoeker dus hoofdgriffier is van de Bestendige Krijgsraad; dat hij in die hoedanigheid geacht wordt geschikt te zijn voor het uitoefenen van alle functies van de hoofdgriffier van de Krijgsraad, functies die hij door zijn eedaflegging aanvaard heeft;

Overwegende dat de wettelijk vereiste tweetaligheid een voorwaarde is om in de betrekking van hoofdgriffier te worden benoemd; dat de hoofdgriffier, zodra hij benoemd is, niet kan weigeren zijn taken uit te oefenen onder aanvoering dat hij de twee voornoemde talen niet zou kennen, terwijl, hoewel het benoemingsbesluit, in casu dat van 20 februari 1995, onwettig is wat hem betreft, verzoeker die benoeming niet alleen niet voor de Raad van State bestreden heeft, maar daaraan ook nog zijn goedkeuring heeft gehecht door de eed af te leggen; dat hij bijgevolg enerzijds niet de schending van artikel 54, § 2, tweede lid, van de wet van 15 juni 1935 kan aanvoeren wanneer het gaat om de effectieve uitoefening van zijn taken, terwijl hij die niet heeft aangevoerd tegen de akte van benoeming en hij anderzijds zich evenmin kan beroepen op de schending van "een principe van administratief recht" dat "verbiedt dat een personeelslid tewerkgesteld wordt in of overgeplaatst wordt naar een functie waartoe niets hem voorbestemt", terwijl hij tot hoofdgriffier is benoemd, hij die benoeming, waarvan hij wist dat ze onwettig is aanvaard heeft en het specifiek gaat over de uitoefening van de taken van een hoofdgriffier; dat hij immers door zijn benoeming zelf "voorbestemd" is om de taken van een hoofdgriffier uit te oefenen; dat als hij van mening was dat hij die taken niet kon uitoefenen, het hem vrij stond die benoeming niet te aanvaarden, wat trouwens ten minste een van zijn collega's heeft gedaan;

Overwegende dat hoewel het beginsel van behoorlijk bestuur vereiste dat een wettelijke overgangsbepaling werd aangenomen, datzelfde beginsel tevens vereist dat zodra een benoeming - ook al is ze onwettig - gedaan is en die benoeming toch uitdrukkelijk aanvaard is door de begunstigde ervan, terwijl hij wist dat ze onwettig is, deze de eraan verbonden bevoegdheden uitoefent;

Overwegende bovendien dat de griffie van de krijgsraad te velde verscheidene personeelsleden telt die feitelijk tweetalig zijn; dat niets laat vermoeden dat verzoeker niet op de medewerking van allen of, op zijn minst, van sommigen van hen zou kunnen rekenen;

Overwegende, wat de ontstentenis van motivering betreft, dat verzoeker betoogt dat hem geen enkel voorstel van samenwerking met de andere hoofdgriffier is gedaan; dat uit de debatten ter terechtzitting, inzonderheid uit de verklaringen van de verwerende partij, en uit de vordering tot schorsing blijkt dat verzoeker, zodra hij de eed had afgelegd, vastgesteld heeft dat de griffie van de bestendige krijgsraad in feite geleid werd door de andere hoofdgriffier, die tweetalig is, en dat hij die situatie niet bekritiseerd heeft, doch integendeel van mening was dat hij de functie waarvoor hij benoemd was niet kon uitoefenen en aan de krijgsauditeur heeft laten weten "dat hem geen enkele functie of taak in de bestendige krijgsraad zou kunnen worden toegewezen waardoor hij niet feitelijk ondergeschikt zou worden aan een andere hoofdgriffier van dezelfde krijgsraad" (brief van 2 maart 1995 van de krijgsauditeur); dat verzoeker overigens in een brief van 12 mei 1995 aan de Minister van Justitie schrijft dat "(hij) ... die leidende functie niet samen met (zijn) collega (kan uitoefenen)"; dat verzoeker aldus elke samenwerking met zijn collega hoofdgriffier heeft afgewezen; dat verzoeker aldus, in tegenstelling tot wat hij in zijn vordering tot schorsing beweert, toen reeds vond dat de situatie "onaanvaardbaar" was;

Overwegende dat het motief betreffende de demotivatie van het griffiepersoneel de weergave is van een passage uit het advies dd. 18 september 1995 van de auditeur-generaal bij het Militair Gerechtshof; dat dat

motief overbodig is, aangezien de bestreden beslissing voor het overige uitvoerig en passend gemotiveerd is;

Overwegende dat verzoeker de verwerende partij voorwerpt dat ze geen rekening heeft gehouden met het advies dat de auditeur-generaal a.i. op 30 oktober 1995 uit eigen beweging heeft gegeven, een advies volgens hetwelk "een nieuw besluit tot aanwijzing (van verzoeker) werkelijk "catastrofaal" zou zijn", enerzijds wegens het feit dat hij totaal geen Nederlands kent en anderzijds wegens de disfunctie van de griffie van de krijgsraad te velde die van zulk een besluit het gevolg zou zijn;

Overwegende dat naar het voormelde advies uitvoerig verwezen wordt in de aanhef van de bestreden handeling; dat het advies betrekking heeft op de gevolgen van een besluit tot aanstelling van verzoeker bij de griffie van de krijgsraad te velde en ten dele terugkomt op het advies dat de Auditeur-generaal voordien op 18 september 1995 op verzoek van de Minister had gegeven; dat de verplichting om het bestreden besluit te motiveren niet zover reikt dat de verwerende partij verplicht is te antwoorden op de onderscheiden, en overigens soms uiteenlopende bezwaren die in die adviezen geformuleerd zijn; dat uit de aanhef van het besluit blijkt dat zij ze onderzocht heeft;

Overwegende dat de verwerende partij de aanspraken en verdiensten van de beide hoofdgriffiers niet behoefde te vergelijken alvorens het bestreden besluit uit te vaardigen, aangezien verzoeker reeds bij zijn eedaflegging zijn standpunt duidelijk te kennen had gegeven en aan hem alleen, door zijn eigen toedoen, nog geen taken waren opgedragen;

Overwegende dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat niet voldaan is aan een van de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten, die vervuld moeten zijn opdat de Raad van State de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling kan bevelen; dat de vordering tot schorsing niet kan worden toegewezen,

B E S L U I T :

Enig artikel.

De onder aanvoering van de uiterst dringende noodzakelijkheid ingestelde vordering tot schorsing wordt afgewezen.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op dertien december 1900 vijfennegentig door :

De heer HANOTIAU, staatsraad, wnd. voorzitter,
Mevrouw NOTEBAERT, griffier.

De Griffier,

De wnd. Voorzitter,

Chr. NOTEBAERT.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.